زمان بازگشت به مسیر امام زمان

بقیه از صفحه اول

در بخش اول، با توجه به شرایط حساس این روزها که نگرانی‌های عمیق خانواده‌های قربانیان ناآرامی‌های دیماه و در بازداشت بودن عده‌ای از جوانان، سایه سنگین خود را همه جا گسترانده، گام اول را قوه قضائیه باید بردارد. برخلاف توصیه‌های عناصر افراطی و جاهل و بی‌خبر از کرامتی که اسلام برای انسان‌ها قائل است، قوه قضائیه باید دستگیرشدگان را مشمول رأفت اسلامی قرار دهد و آزادشان کند و قوه مجریه هم با تمام امکانات درصدد دلجوئی از خانواده‌ها و بازماندگان قربانیان برآید. واقعیت انکارناپذیری که نباید مورد غفلت قرار گیرد اینست که سیاست‌های اشتباه مسئولین باعث شد نارضایتی‌های انباشته شده از سال‌های متمادی زمینه کشته شدن هزاران نفر را به وجود بیاورد. در اینکه دشمن از فرصت به وجود آمده حداکثر بهره‌برداری را به عمل آورد تردید نیست ولی سوءاستفاده دشمن نمی‌تواند موجب نادیده انگاشتن تقصیرها و قصورهای مسئولین شود. اکنون زمان جبران و بازگشت به مردم است. حکمرانان، از فرصت نیمه شعبان استفاده کنند و با بکار گرفتن حداکثر رأفت اسلامی نسبت به بازداشتی‌ها، به مسیر دلخواه امام زمان علیه‌السلام برگردند.

سخنگوی کمیسیون تلفیق خبر داد
افزایش ۵۰ درصدی مستمری کمیته امداد و بهزیستی در سال آینده

سخنگوی کمیسیون تلفیق بودجه سال ۱۴۰۵، از تصویب افزایش قابل توجه مستمری افراد تحت پوشش نهادهای حمایتی شامل کمیته امداد، بهزیستی و والدین شهدا در جریان بررسی سند دخل و خرج دولت در سال آینده در این کمیسیون خبر داد و گفت: براساس تصمیم کمیسیون، مستمری کمیته امداد و بهزیستی از ۳۰ درصد پیشنهادی دولت به ۵۰ درصد افزایش یافت.

مجتبی یوسفی با اشاره به مصوبات کمیسیون تلفیق بودجه سال ۱۴۰۵ گفت: یکی از مصوبات کمیسیون تلفیق بودجه به جهت توجه به معیشت افراد تحت پوشش نهادهای حمایتی، از جمله کمیته امداد و بهزیستی، مربوط به حقوق ماهیانه یا مستمری پرداختی آنها بود. وی افزود: پیشنهاد اولیه دولت برای افزایش مستمری افراد تحت پوشش کمیته امداد و بهزیستی برای سال آینده ۳۰ درصد و برای والدین شهدا ۲۰ درصد پیش‌بینی شده بود. سخنگوی کمیسیون تلفیق با بیان اینکه با پیشنهاد نمایندگان عضو کمیسیون تلفیق و با توجه به شرایط تورمی و افزایش هزینه‌های خانوار، مستمری افراد تحت پوشش کمیته امداد و بهزیستی از ۳۰ درصد پیشنهادی دولت به ۵۰ درصد افزایش پیدا کرد، اظهارداشت: همچنین مستمری والدین شهدا که پیشنهاد دولت برای آن ۲۰ درصد بود نیز با مصوبه کمیسیون تلفیق به ۵۰ درصد افزایش یافت. یوسفی گفت: بنابراین، این دو پیشنهاد به جهت توجه به معیشت افراد مورد حمایت نهادهای حمایتی و والدین شهدا، به تصویب کمیسیون تلفیق بودجه رسید و در صورت تصویب در صحن علنی و تأیید شورای نگهبان اجرا خواهد شد.

شماره بعدی روزنامه جمهوری اسلامی شنبه ۱۸ بهمن ۱۴۰۴ منتشر خواهد شد

ضمن عرض تبریک میلاد باسعادت یگانه منجی عالم بشریت حضرت مهدی (عج)، به اطلاع خوانندگان محترم می‌رساند شماره بعدی روزنامه جمهوری اسلامی در تاریخ شنبه ۱۸ بهمن ۱۴۰۴ منتشر خواهد شد.

جبهه اصلاحات

*سازمان تروریستی منافقین با صدور اطلاعیه‌ای رسماً حضور عناصر تشکیلاتی خود در میان جان‌باختگان حوادث دیماه را تأیید کرد. این اطلاعیه پس از انتشار اسامی جانباختگان ناآرامی‌های دیماه گذشته صادر شد.

*سخنگوی کمیسیون اروپا گفت: انتظار داریم پس از تصمیم اتحادیه اروپا برای طبقه‌بندی سپاه پاسداران در فهرست سازمان‌های تروریستی، کانال‌های دیپلماتیک با ایران همچنان باز بمانند. "انور العنونی" افزود: حفظ کانال‌های ارتباطی باز با ایران باید بخشی از جعبه ابزار ما باشد و در چارچوب تعاملاتمان باقی بماند. تصمیم تهران برای طبقه‌بندی ارتش کشورهای اروپایی در فهرست سازمان‌های تروریستی واکنش قاطعی به تصمیم خلاف اتحادیه اروپاست.

*یک استاد اقتصاد با اشاره به شرایط نامساعد اقتصادی تأکید کرد: برای رسیدن به اصلاحات اقتصادی حاکمیت در گام نخست باید اصلاحات اجتماعی انجام دهد و در کنار آن روابط بین‌المللی را اصلاح کند. دکتر مسعود نیالی افزود: هر قدمی به سمت اصلاحات اقتصادی بدون انجام این امور، اثرات منفی زیادی به دنبال خواهد داشت. اصلاحات اقتصادی در واقع رفع اشتباهات و انحرافاتی است که سیستم تصمیم‌گیری و سیاست‌گذاری ما داشته است، بنابراین همانی که این مسأله را به وجود آورده، حالا قاعدتاً باید درصدد اصلاح رفتار خودش بر بیاید.

*بابک زنجانی مفسد بزرگ اقتصادی با راه‌اندازی یک کارزار، خواستار محاکمه مقصران سوءمدیریت ارزی و تضعیف معیشت شد. وی که در رأس آلوده‌کنندگان اقتصاد کشور به فساد و ضربه وارد کردن به معیشت مردم قرار دارد، حالا خود را در جایگاه طلبکار می‌بیند!

*سخنگوی کمیسیون صنایع مجلس از تصویب طرح بکارگیری بازنشستگان در واحدهای تولیدی و اقتصادی خبر داد. محمد رستمی گفت: این طرح که بمنظور تقویت کارگاه‌های تولیدی صنعتی و خدماتی با حفظ نیروی انسانی ماهر و کیفی تهیه شده، پس از بررسی و استماع نظرات موافقان و مخالفان با اکثریت آرا در کمیسیون صنایع به تصویب رسید و گزارش کامل در این باره برای بررسی نهایی در جلسه علنی، به هیئت رئیسه مجلس ارسال می‌شود.

*کانال ۱۴ اسرائیل فاش کرد: نهادهای اسرائیلی، تجمع ضد انقلاب و سلطنت‌طلبان را سازماندهی می‌کنند! این رسانه اسرائیلی گفت: نهادهای اسرائیلی و یهودی در سازماندهی تظاهرات‌های ضد ایران مشارکت دارند و این همکاری واقعاً قابل توجه است و می‌توان پرچم‌های اسرائیل را در این جمعیت‌ها دید و تعداد قابل توجهی از اعضای جامعه یهودی و اسرائیلی در آن حضور دارند.

دکتر پزشکیان در جلسه با شورای هماهنگی معاونان رئیس جمهور:
قاطعانه در مسیر مبارزه با رانت، فساد و تبعیض گام برمی‌داریم

رئیس جمهور با تأکید بر اینکه ظرفیت برطرف کردن تمام مشکلات در کشور وجود دارد، گفت: چنانچه با یکدیگر هماهنگ و هم‌افزا باشیم، می‌توانیم در کنار هم با سازماندهی منطقی امور مشکلات را برطرف و از بحران‌ها عبور کنیم.

دکتر پزشکیان در جلسه شورای هماهنگی معاونان رئیس جمهور، فعالیت هماهنگ و هم‌افزا در راستای بهبود وضعیت اجتماعی، تعامل و زبان مشترک را کلید اصلی رفع مشکلات عنوان کرد و گفت: رسیدن به فهم و زبان مشترک برای دست‌یابی به قدرت برای اصلاح کاستی‌ها و بهبود شرایط یک اصل مهم است. اطمینان دارم تمام مشکلات کشور با هماهنگی و هم‌افزایی بین‌بخشی و فرابخشی برطرف خواهد شد. به یاد دارم در دوران دانشجویی وقتی تمام گروه‌ها با یکدیگر تعامل و زبان مشترک داشتند توانستند به اصلاح برخی از مسائل بپردازند.

رئیس جمهور با تأکید بر اینکه ظرفیت برطرف کردن تمام مشکلات در کشور وجود دارد، افزود: چنانچه با یک‌دیگر هماهنگ و هم‌افزا باشیم، می‌توانیم در کنار هم با سازماندهی منطقی امور مشکلات را برطرف و از بحران‌ها عبور کنیم. اتحاد و انسجام و وجود همدلی در جامعه سبب می‌شود تأثیرگذاری تصمیمات افزایش یابد. برای بهبود سطح زندگی مردم رعایت حق، عدالت، انصاف و پیروی از سیاست‌های ابلاغی ازسوی مقام معظم رهبری یک اصل ضروری محسوب می‌شود.

دکتر پزشکیان گفت: اکنون که مسئولیت اداره کشور را بر عهده داریم، قاطعانه در مسیر مبارزه با رانت، فساد و خلاف گام بر می‌داریم تا شرایط برای بهبود سطح زندگی مردم فراهم شود.

رئیس جمهور در بخش دیگر سخنان خود خطاب به معاونان خود با تأکید بر پرهیز از موازی‌کاری و پیشگیری از ایجاد تداخل در ساماندهی فعالیت‌ها، دستور داد: شیوه حرکت، نظارت بر امور و پشتیبانی از واحدها باید به گونه‌ای باشد که در تمام بخش‌ها و وزارتخانه‌ها حرکت ایجاد کند. بنابراین با تعامل و هماهنگی بیشتر ضرورت دارد در تبیین وظایف و اقدامات این شورا بررسی و تجدیدنظر شود.

دکتر پزشکیان افزود: در مسیر حل مشکلات و برطرف کردن کاستی‌ها، ابتدا باید به دنبال حل مسائل و مشکلات خودمان باشیم. دولت ساختاری فرابخشی است. به این معنی که تمام فرایندها و ساختارها در وزارتخانه‌ها مستقیم و غیرمستقیم از مجرای دولت عبور می‌کند. پس برای مدیریت هر چه بهتر ساختارها و فرایندها، اصول و استراتژی‌های علمی و تجربه شده موفق داشته باشیم.

رئیس جمهور با تبیین سه اصل مهم مدیریتی و تجربه جهانی، گفت: ارزیابی جهانی براساس بررسی تجربه ۴۰ کشور دنیا، سه اصل مشترک یعنی «مسئولیت»، «نوع کار» و «پاسخگویی» در همه اصلاحات موفق وجود داشته است. همچنین از پنج استراتژی شناخته شده، حداقل دو یا سه مورد به‌طور همزمان اجرا شده‌اند. تمام واحدها و نهادهای ما باید مبتنی بر این قواعد، فرآیندهای خود را مدیریت کنند.

دکتر پزشکیان در تبیین استراتژی‌های مدیریتی نیز، گفت: طبیعتاً در راستای هماهنگی و تطبیق با استراتژی‌های اصولی باید در نظام برنامه‌ریزی و بودجه‌بندی پرداخت‌ها، براساس عملکرد باشد. علاوه بر این در راستای کوچک‌سازی دولت، با واگذاری شرکت‌ها و بخشی از فعالیت‌ها تا جایی که امکان‌دارد خصوصی‌سازی باید شکل بگیرد و نهادهای دولتی بر عملکرد این شرکت‌های خصوصی نظارت کنند. حذف قوانین و مقررات دست‌وپا گیر هم بخشی از اقداماتی است که باعث می‌شود تا به ارتقای سطح عملکرد و کیفیت ارائه خدمات کمک کند.

رئیس جمهور با اشاره به اینکه، ضرورت دارد اعضای شورای هماهنگی معاونین رئیس‌جمهور بر روی کارها، اهداف، سیاست‌ها و اولویت‌ها، مطالعه عمیق داشته باشند، دستور داد تمام این فرآیند جمع‌بندی و اصلاح شود و افزود: موارد اجرای باید با سیاست‌های کلی نظام، رهنمودهای مقام معظم رهبری و سیاست‌های دولت هماهنگی داشته باشند.

دکتر پزشکیان در تبیین سیاست‌های خارجی دولت گفت: هدف ما بهبود تجارت، حمایت از تجار، تولیدکنندگان و صادرکنندگان، حذف موانع و تقویت ارتباطات با سایر کشورهاست. در موضوعات داخلی کشور نیز مردم و معیشت آنها و بهبود کیفیت سطح زندگی در اولویت تصمیمات ما قرار دارد. اجرای طرح محله‌محوری و واگذاری اختیارات به استانداران بخشی از اقداماتی هستند که در این زمینه درحال انجام است.

رئیس جمهور افزود: هر یک از معاونین به شکل تخصصی و کارکردی با یکدیگر همکاری و هماهنگی سازنده داشته باشند تا بتوانیم کلان‌پروژه‌هایی که برای کشور تعیین کرده‌ایم، اجرایی شود.

دکتر محمدرضا عارف در ابتدای این جلسه با ارائه چکیده و شیوه‌نامه شورای هماهنگی معاونین رئیس‌جمهور گفت: هدف تشکیل این شورا به منظور ارائه نظر مشورتی در امور کلان و مهم به رئیس جمهور، کمک به تحقق حکمرانی واحد، تسهیل در اجرای سیاست‌ها، تقویت نگاه بین‌بخشی و هم‌راستاسازی سیاست‌ها و برنامه‌های دولت است.

معاون اول رئیس‌جمهور ادامه داد: طبیعتا با هدف تقویت، انسجام و کارآمدی و هماهنگی هر چه بیشتر معاونان رئیس‌جمهور این جلسه برگزار شد تا به تسهیل و تعیین موضوعات فرابخشی بپردازند.

در بخشی از این جلسه هر یک از معاونین رئیس‌جمهور به بیان نظرات، پیشنهادها و دغدغه‌های موافق و مخالف خود درباره موضوعات مطرح شده در این جلسه پرداختند. تبیین و تشریح «معرفی ترکیب ریاست و اعضا»، «تشریح وظایف و اختیارات شورا»، برخی از موضوعات مطرح شده در این جلسه بود.

رئیس قوه قضاییه:
اگر از مردم و طبقات پایین غافل شویم آسیب می‌بینیم

رئیس و مسئولان قوه قضائیه با حضور در حرم مطهر بنیانگذار جمهوری اسلامی، با آرمان‌های امام خمینی(ره) و شهدای انقلاب تجدید میثاق کردند.

غلامحسین محسنی اژه‌ای رئیس قوه قضائیه به همراه سایر مسئولان دستگاه قضایی، در آستانه چهل و هفتمین سالروز پیروزی انقلاب اسلامی و ایام دهه مبارک فجر، با حضور در مرقد مطهر امام راحل، با نثار تاج گل و قرائت فاتحه ضمن ادای احترام به معمار بزرگ انقلاب و جمهوری اسلامی، بار دیگر با آرمان‌های امام راحل و شهدای انقلاب اسلامی تجدید بیعت کردند.

رئیس قوه قضائیه و سایر مسئولان دستگاه قضایی همچنین پس از تجدید میثاق با آرمان‌های بنیانگذار کبیر انقلاب اسلامی، بر مزار شهدای ۷۲ تن، شهیدان رجایی و باهنر، شهید بهشتی و شهدای هفتم تیر حضور یافتند و به مقام والای این شهیدان نیز ادای احترام کردند.

حجت‌الاسلام محسنی اژه‌ای طی سخنانی در این مراسم، با تبریک سالروز ولادت با سعادت حضرت بقیةالله‌الاعظم (عج) و ایام‌الله دهه فجر، به برشمردن برخی از ابعاد شخصیتی و مبارزاتی امام راحل پرداخت و گفت: امام بزرگوار ما در عصر حاضر، کار انبیاء را کردند و بشریت را از ظلمت رهانیدند و به سوی نور هدایت کردند. نه فقط در ایران اسلامی بلکه در سرتاسر جهان، همه آزادگان، ندای امام عظیم‌الشأن را شنیدند و ظلم‌ستیز و استکبارستیز شدند.

رئیس قوه قضاییه با اشاره به مردم‌داری امام راحل افزود: امام بزرگوار ما با اتکاء و ایمان به خدا و اعتماد به مردم خداجو، بزرگترین انقلاب عصر حاضر را به سرانجام رساندند؛ فلذا ما نیز به عنوان پیروان امام (ره) موظف و مکلفیم در همین مسیر گام برداریم و لحظه‌ای از مردم جدا نشویم. اگر از مردم و به ویژه طبقات پایین جامعه غافل شویم، قطعاً آسیب می‌بینیم؛ باید تمام همت خود را معطوف و مصروف داریم تا مسائل و مشکلات مردم را حل کنیم.

رئیس دستگاه قضا با اشاره به توطئه‌های دشمنان گفت: دشمن درصدد است تا نظام جمهوری اسلامی ایران را ناکارآمد جلوه دهد، فلذا باید با اهتمام نسبت به حل مسائل و مشکلات مردم، کارآمدی خود را به رخ بکشیم و این توطئه دشمن را خنثی سازیم.

محسنی اژه‌ای درباره تهدیدات نظامی و لسانی آمریکا گفت: دشمن این روزها با تبلیغات وسیع، سخن از ادوات و تجهیزات نظامی‌اش از ناو تا جنگنده می‌کند تا در دل‌های ما رعب و وحشت بیفکند؛ حال آنکه ما به قدرت الهی و حمایت مردمی متکی هستیم و باکی از دشمن نداریم؛ این جنگ‌ها و فتنه‌ها و ترورها، حکایت امروز و دیروز نیست؛ ما از ابتدای انقلاب درگیر این مسائل و مقولات هستیم و در تمامی مقاطع با عنایات الهی و حضور مردمی، بر آنها فائق آمده‌ایم.

وی افزود: توطئه‌های دشمن قطعاً پایان ندارد؛ باز هم ممکن است تجاوز، فتنه، اغتشاش و ترور در پیش باشد؛ مهم آن است که ما به ریسمان الهی چنگ زنیم و وحدت و یکپارچگی خود را حفظ کنیم و لحظه‌ای از مردم غافل نشویم.

محسنی اژه‌ای با تبیین و تشریح عوامل و علل پیروزی بر دشمن، گفت: ما می‌توانیم بر آمریکا و جبهه مستکبران پیروز شویم، مشروط بر آنکه در همان صراط مستقیمی باشیم که امامین انقلاب به ما نمایانده‌اند؛ ما برای غلبه بر دشمنان باید نقاط ضعف‌مان را اصلاح کنیم و پیوسته در فکر مردم و رفع مشکلات مردم باشیم.

رئیس قوه قضاییه به ابعاد مختلف اغتشاشات اخیر نیز اشاره کرد و افزود: در فتنه بزرگ و خشن اخیر نیز که یک کودتا بود، دست اجانب و بیگانگان آشکار شد؛ حال وظیفه سنگین بر دوش ما کارگزاران است که این مردم زمان‌شناس و دشمن‌شناس را هر چه بیشتر تکریم کنیم و برای رفع مسائل و مشکلات‌شان، شبانه‌روزی مجاهدت کنیم.

رئیس دستگاه قضا با اشاره به اقدامات قوه قضاییه در مواجهه با اغتشاشگران و تروریست‌ها گفت: قوه قضاییه در برخورد با عناصر اصلی فتنه اخیر و کسانی که ترور کردند و سردمدار جنایتکاری شدند و قرآن‌سوزی و مسجدسوزی کردند، قاطعانه و بدون مماشات عمل خواهد کرد؛ البته در این مسیر، ما به هیچ وجه از دایره عدالت و انصاف و قانون خارج نخواهیم شد.

محسنی اژه‌ای افزود: ما قطعاً اجازه نخواهیم داد دشمن و اذناب و ایادی دشمن در کشور ما ناامنی ایجاد کنند و قطعاً سد محکمی در برابر ناامن‌کنندگان فضای ذهنی و فیزیکی جامعه خواهیم بود.

عارف در جلسه تنظیم بازار:
دولت در برابر مدیری که تولید را متوقف کند از اقتدار خود استفاده خواهد کرد

جلسه تنظیم بازار به ریاست معاون اول رئیس‌جمهور برگزار شد و در آن، ضمن بررسی آخرین تحولات قیمتی کالاهای منتخب و وضعیت تولید اقلام اساسی، بر لزوم پیش‌بینی و تأمین کافی کالاهای مورد نیاز مردم در آستانه ماه مبارک رمضان و نوروز تأکید شد.

در این جلسه که با حضور وزرای صنعت، معدن و تجارت، جهاد کشاورزی، دادگستری، سخنگوی دولت و مدیران دستگاه‌های ذی‌ربط برگزار شد، دکتر محمدرضا عارف دستور داد برنامه‌ریزی‌های لازم برای تولید و عرضه مناسب کالاهای اساسی، به‌ویژه اقلام پرمصرف این ایام، با جدیت دنبال شود.

در این نشست، روند تغییرات میان‌دوره‌ای قیمت کالاهای منتخب، وضعیت تولید اقلام اساسی و شاخص‌های روزانه بازار مورد رصد قرار گرفت. همچنین بر تسهیل خروج کالاهای اساسی از بنادر و رفع مشکلات استانداران در حوزه واردات نهاده‌ها و کالاهای اساسی تأکید شد.

معاون اول رئیس‌جمهور از وزیر جهاد کشاورزی خواست تا پیش‌بینی‌های لازم برای تامین کافی کالاهای مورد نیاز مردم در ماه مبارک رمضان و نوروز، از جمله مرغ و تخم‌مرغ، انجام شود تا بازار این اقلام با کمبود یا نوسان غیرمتعارف مواجه نشود.

در ادامه جلسه، گزارشی از وضعیت بازار خودرو و اقدام یکی از شرکت‌های خودروسازی برای افزایش قیمت بدون هماهنگی با شورای رقابت و وزارت صمت ارائه شد و دکتر عارف با اشاره به تشکیل کارگروهی در دولت برای بررسی این موضوع تصریح کرد: دولت از اقتدار قانونی خود در برابر مدیری که بدون هماهنگی با دستگاه‌های مسئول اقدام به افزایش قیمت کرده یا تولید را متوقف کند، استفاده خواهد کرد. دکتر عارف به مدیران اقتصادی هشدار داد، معیشت مردم خط قرمز دولت است و در این زمینه با کسی تعارف نداریم، اگر کسی نمی‌تواند تولید کند، دولت با استفاده از اقتدار خود مدیر دولتی منصوب می‌کند و اجازه نمی‌دهد زندگی مردم مختل شود.

معاون اول رئیس‌جمهور با تبریک آغاز دهه فجر و سالگرد پیروزی انقلاب اسلامی و گرامیداشت یاد شهدای انقلاب، به‌ویژه شهدای جنگ ۱۲روزه و حوادث اخیر، گفت: اصلاح ساختار اقتصادی نگرانی‌هایی در حوزه سرمایه در گردش صنعت و تولید ایجاد کرده بود که برای رفع آن، تأمین ۷۰۰ همت سرمایه در گردش به تصویب دولت رسید و باید هرچه سریع‌تر در اختیار تولیدکنندگان قرار گیرد.

وی افزود: همچنین با تصویب جلسه سران قوا، سرمایه دو بانک صنعت و معدن و کشاورزی افزایش یافته است.

عارف با اشاره به افزایش قیمت برخی کالاها تأکید کرد: ما گرانی ناشی از اصلاح ساختار اقتصادی را قبول داریم، اما نباید با گران‌فروشی مواجه باشیم.

وی با قدردانی از همکاری اتاق اصناف و اتحادیه‌ها گفت: با پیشنهاد اتاق اصناف، بیش از ۸۰ درصد کالاهای طرح کالابرگ الکترونیکی از طریق اصناف جزء توزیع شد و در کنار فروشگاه‌های زنجیره‌ای، به خواسته اصناف نیز توجه شد که نتایج مثبتی به همراه داشت.

معاون اول رئیس‌جمهور همچنین با تشکر از اقدامات کارگروه ماده (۱۳) آیین‌نامه تضمین امنیت غذایی و بهبود معیشت مردم و همکاری نهادهای نظارتی و امنیتی، تصریح کرد: مرحله نخست این طرح به‌خوبی اجرا شد و با رفع اشکالات احتمالی، مرحله دوم با کیفیت بالاتری اجرایی خواهد شد.

انتقاد معاون اجرایی رئیس‌جمهور از تمرکز منابع بانکی در تهران

معاون اجرایی رئیس‌جمهور با انتقاد از تمرکز منابع بانکی در تهران، گفت: نسبت مصارف به منابع بانکی در تهران حدود ۸۰ درصد است و این تمرکز منجر به توسعه نامتوازن شده است، پیشنهاد ما کاهش سقف مجاز مصارف بانکی در تهران و هدایت منابع آزادشده به استان‌های کم‌برخوردار است.

محمدجعفر قائم‌پناه در نشست مصوبات سفرهای استانی با تأکید بر عزم دولت برای اجرای کامل مصوبات سفرهای رئیس‌جمهور، گفت: تمام تلاش ما این بوده که مصوبات سفرها ازسوی بانک‌ها پرداخت شود و توانستیم از آذرماه سال گذشته رقم پرداخت شده ازسوی بانک‌ها را از ۹ درصد به ۲۶ درصد برسانیم.

وی با اشاره به رشد پرداخت تسهیلات بانکی در ۹ ماه گذشته، افزود: بخش عمده این تسهیلات که به عبارتی معادل ۶۱ درصد بوده به سرمایه در گردش اختصاص یافته است و سهم ایجاد و توسعه صنایع بسیار محدود بوده‌است که این موضوع یکی از چالش‌های جدی نظام تامین مالی کشور محسوب می‌شود.

سرپرست نهاد ریاست جمهوری با انتقاد از تمرکز منابع بانکی در تهران، گفت: نسبت مصارف به منابع بانکی در تهران حدود ۸۰ درصد است و این تمرکز منجر به توسعه نامتوازن شده است. پیشنهاد ما کاهش سقف مجاز مصارف بانکی در تهران و هدایت منابع آزادشده به استان‌های کم‌برخوردار است تا نسبت مصارف به منابع در این استان‌ها به شکل معناداری افزایش پیدا کند.

قائم‌پناه افزود: برخلاف سیاست‌های عدالت‌محور دولت، استان‌های برخوردار در صدر دریافت تسهیلات قرار دارند و تهران بیشترین سهم را به خود اختصاص داده است درحالی که استان‌هایی مانند ایلام، کهگیلویه و بویراحمد، خراسان جنوبی و سیستان و بلوچستان در پایین‌ترین رتبه‌ها قرار دارند.

وی در ادامه پیشنهادهای معاونت اجرایی رئیس‌جمهور برای تحقق ۱۰۰ درصدی مصوبات تسهیلاتی را تشریح کرد که از جمله آن‌ها می‌توان به کاهش سقف مجاز مصارف بانکی در تهران، حذف شرط تعادل منابع و مصارف در استان‌های کم‌برخوردار، عدم محاسبه تسهیلات مصوبات استانی در اضافه‌برداشت بانک‌ها، الزام بانک‌های خصوصی به سرمایه‌گذاری مولد استانی، تسهیل شرایط پرداخت تسهیلات و حذف برخی شروط عمومی مانند گردش مالی حساب اشاره کرد.

معاون اجرایی رئیس‌جمهور افزود: رویکرد دولت تحمیل تکلیف به بانک‌ها نیست، بلکه ما تلاش می‌کنیم با تفاهم و در چارچوب ضوابط بانکی، سهم مشخصی از منابع بانکی به استان‌ها اختصاص پیدا کند به‌گونه‌ای که برای مثال، بانک‌ها متعهد شوند طی ۲ سال، میزان مشخصی تسهیلات به استان‌ها پرداخت کنند.

قائم‌پناه در پایان با اشاره به مقایسه عملکرد دولت فعلی با دولت‌های گذشته، گفت: اگرچه از وضعیت موجود رضایت کامل نداریم، اما در مقایسه با دوره‌های گذشته، روند اجرای مصوبات سفرهای استانی بهبود یافته و با پیگیری مستمر و همکاری وزارت اقتصاد و بانک مرکزی، امیدواریم در سال آینده شاهد تحقق بهتر اهداف توسعه متوازن در کشور باشیم.

پیامدهای گرانی گندم و فشار مضاعف بر مردم

محمد مقصود - پژوهشگر حقوقی

تصمیمات کلان اقتصادی که با عجله و بدون رعایت دقیق الزامات قانونی اتخاذ می‌شوند، فراتر از پیامدهای مالی کوتاه‌مدت، تعهدات حقوقی بنیادین دولت را خدشه‌دار می‌سازند. اجرای ناگهانی اصلاحات قیمتی و نادیده گرفتن همزمان پیامدهای امنیتی-اقتصادی، نشان‌دهنده ضعف مفرط در تحلیل ریسک یکپارچه نهادهای نظارتی است. در این میان، کسب‌وکارهای کوچک و نونهال که شدیداً به پیش‌بینی‌پذیری محیط عملیاتی متکی هستند، بزرگ‌ترین قربانی این سیاست‌های شوک‌آور شده‌اند.

۱. تضاد با اصول بنیادین قانون اساسی

اجرای سیاست‌های اقتصادی بدون در نظر گرفتن پیامدهای بلندمدت، مستقیماً اصول اساسی حکمرانی را نقض می‌کند. نخست، نقض اصل حمایت از توسعه اقتصادی (اصل ۴۳) محرز است؛ تصمیمات یکباره‌ای که منجر به ورشکستگی کسب و کارهای نونهال و افزایش بیکاری می‌شود، آزادی‌های اقتصادی را تحت سایه قانون محدود می‌سازد، زیرا توان عملیاتی فعالان اقتصادی را سلب می‌کند.

علاوه بر این، دولت موظف به حفظ اصل اعتماد مشروع و پیش‌بینی‌پذیری است. ثبات رویه به فعالان اقتصادی این اطمینان را می‌دهد که قواعد بازی ناگهان تغییر نخواهند کرد. تغییر یکباره و ناگهانی هزینه‌ها بدون ارائه تمهیدات جبرانی کافی، نقض آشکار این اعتماد تلقی شده و بستر مناسبی برای طرح دعاوی حقوقی بر پایه مسئولیت دولت فراهم می‌آورد.

در شرایطی که افزایش ناگهانی هزینه‌ها به طور کامل موجب نابودی یک کسب‌وکار نونهال گردد، این اقدام از دایره اصل تناسب خارج می‌شود و می‌تواند در حکم نوعی سلب مالکیت غیرمستقیم تلقی شود، زیرا ابزار کسب درآمد فعال اقتصادی به واسطه اقدام حکومتی از بین رفته است.

۲. شکست نهادی در وظیفه پیشگیری و طراحی اقدام‌های جایگزین

ضعف ساختاری دولت زمانی به وضوح نمایان می‌شود که اجرای سیاست‌های اقتصادی حساس با ریسک‌های امنیتی-اقتصادی همزمان می‌شود؛ مثالی بارز آن، قطعی یا اختلال در خدمات حیاتی اینترنت است.

نهادهای نظارتی موظف بودند کلیه ریسک‌های احتمالی ناشی از اجرای سیاست‌های کلان را پیش‌بینی کنند. نادیده گرفتن همپوشانی ریسک‌ها مثلاً اجرای سیاست اقتصادی همزمان با احتمال محدودیت ارتباطی به طور مستقیم به معنای نقض «وظیفه مراقبت معقول دولت» است.

وظیفه پیشگیرانه دولت در این زمینه شامل دو رکن اساسی بود.

۱. پیش‌بینی ریسک زیرساختی. انتظار می‌رفت در دوران اجرای سیاست‌های پرنوسان، احتمال اعمال محدودیت‌های ارتباطی افزایش یابد.

۲. طراحی مکانیزم‌های تداوم کسب‌وکار. دولت موظف بود برای حفظ حیات اقتصادی بخش‌های حیاتی مانند اقتصاد دیجیتال، راهکارهای جایگزین طراحی کند؛ همچون تخصیص پهنای باند اختصاصی اضطراری یا اعطای تسهیلات فوری به عنوان «بیمه ریسک سیاست‌گذاری».

عدم طراحی این مکانیزم‌های جایگزین، مصداق «بی‌عملی» نهادهای نظارتی است. هنگامی که یک کسب‌وکار نونهال به دلیل قطع خدمات حیاتی در پی اجرای سیاست دولتی نابود می‌شود، فعالان اقتصادی حق دارند ادعا کنند که دولت با انفعال پس از پیش‌بینی ریسک، در انهدام دارایی‌های آن‌ها مشارکت مستقیم داشته است.

۳. برون‌فکنی هزینه؛ بار خسارت بر دوش جامعه. سیاست‌های اقتصادی ناگهانی غالباً طوری طراحی می‌شوند که هزینه‌های واقعی اجرای آن‌ها مستقیماً به بخش خصوصی، به‌ویژه اقشار آسیب‌پذیر و کم درآمد مانند کسب‌وکارهای کوچک، برون‌فکنی شود. دولت منافع کوتاه‌مدت حاصل از اجرای شوک را جذب می‌کند، اما ریسک‌های بلندمدت و اثرات مخرب بر معیشت و زیرساخت کسب‌وکارها را نادیده می‌گیرد. این یک چرخه معیوب است: دولت از طریق تصمیمات بدون پشتوانه، عدم قطعیت را افزایش می‌دهد و زمانی که این عدم قطعیت به ورشکستگی منجر می‌شود، جامعه ناگزیر به پرداخت هزینه‌های سنگین اجتماعی و بیکاری ناشی از آن است. این روند، نوعی سلب یارانه‌ای از بخش خصوصی به نفع تصمیمات کوتاه‌مدت دولت است که با هیچ اصل اقتصادی و حقوقی سازگار نیست.

این بی‌ثباتی پیامد ناخوشایند دیگری نیز به همراه داشته است: فشار اقتصادی ناشی از عدم ثبات و اختلالات همزمان، آنچنان شدید بوده که برخی از صاحبان کسب‌وکارهای متضرر، برای حفظ حداقل امکان تداوم فعالیت و دسترسی به زیرساخت‌های ارتباطی، مجبور به عزیمت به کشورهای دیگر شده‌اند. این پدیده فرار سرمایه انسانی، خسارتی بسیار بزرگ‌تر از ورشکستگی صرف است؛ زیرا ریشه در بی‌اعتمادی بنیادی به محیط عملیاتی فراهم‌شده توسط دولت دارد.

۴. گرانی گندم؛ چرخه تصاعدی فشار بر سفره‌های کوچک مردم. تصمیم اخیر درباره افزایش قیمت گندم و همسان‌سازی آن با نرخ جو، نمونه‌ای روشن از تداوم همان الگوی تصمیم‌گیری ناگهانی است. این اقدام، نه یک تصمیم منفرد، بلکه بخشی از چرخه تصاعدی فشار بر معیشت عمومی محسوب می‌شود.

افزایش قیمت گندم، به‌عنوان کالایی پایه‌ای، آثار خود را به‌صورت زنجیره‌ای در قیمت نان، محصولات غذایی و نهاده‌های وابسته نشان می‌دهد. هنگامی که این تصمیم بر مبنای نرخ‌های ناپایدار اتخاذ شود، فشار اقتصادی به‌تدریج و بدون وقفه به سفره مردم منتقل می‌شود؛ بی‌آنکه سازوکار مؤثری برای جبران آن پیش‌بینی شده باشد. از منظر حقوق اساسی، چنین تصمیمی با روح اصول ۴۳ و ۲۹ قانون اساسی ــ که بر حمایت از معیشت و تأمین حداقل‌های زندگی شرافتمندانه تأکید دارند در تعارض است. دولت در اینجا به‌جای مدیریت هزینه‌ها و اصلاح ساختارهای ناکارآمد، مسیر ساده‌تر اما پرهزینه‌تری را انتخاب کرده است: انتقال بار تصمیمات به جامعه.

نتیجه‌گیری

اصلاحات اقتصادی نباید به قیمت نابودی نسل جدیدی از فعالان اقتصادی و تحمیل فشار غیرقابل تحمل بر سفره‌های مردم تمام شود. وظیفه دولت فراتر از صرفاً اجرای سیاست است؛ بلکه شامل مدیریت مؤثر اثرات جانبی ناخواسته نیز می‌شود. بی‌توجهی به ریسک‌های عملیاتی مانند قطعی اینترنت یا افزایش ناگهانی قیمت کالاهای اساسی، یک شکست مدیریتی ساده نیست، بلکه به موجب نقض اصول قانون اساسی و کوتاهی در وظایف پیشگیرانه، یک تخلف حقوقی محسوب شده و نیازمند پاسخگویی نهادی است. دولت باید به جای تکرار الگوی تصمیم‌گیری شوک‌آور و برون‌فکنی هزینه، به سمت حکمرانی مبتنی بر شفافیت، پیش‌بینی‌پذیری و مسئولیت‌پذیری حرکت کند. تنها در این صورت است که می‌توان اعتماد ازدست‌رفته فعالان اقتصادی و شهروندان را بازسازی کرد و از خسارت‌های جبران‌ناپذیر به ساختار اقتصادی کشور جلوگیری نمود.